

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม เปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม และศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม และเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุโขทัย เขต 1

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

ระยะที่ 2 แนวทางการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ปีการศึกษา 2551

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม และเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ปี การศึกษา 2551

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏผลดังตาราง 3

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	50	15.0
ครูการศึกษาพิเศษ	50	15.0
ครูผู้สอนโรงเรียนจัดการเรียนร่วม	233	70.0
รวม	333	100.0

จากตาราง 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนจัดการเรียนร่วม จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 76.9 รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุโขทัยเขต 1 ปรากฏผลดังในตารางที่ 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอนโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุโขทัยเขต 1

รายการการนิเทศ	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.34	0.71	ปานกลาง
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.33	0.62	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.22	0.66	ปานกลาง
ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	3.16	0.66	ปานกลาง
ภาพรวม	3.26	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่าในภาพรวมปัญหาการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าปัญหาการนิเทศภายในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางปัญหาการนิเทศภายในที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวัดผลและประเมินผลโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 รองลงมา คือ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 3.22 และ 3.16 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1. การจัดประชุมชี้แจงให้ร่วมฟังบรรยายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.89	0.86	มาก
2. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาโครงสร้างของหลักสูตรพร้อมกับปรับหลักสูตร เพื่อใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.82	0.97	มาก
3. การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแฟ้มสะสมงานเพื่อวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.47	1.06	ปานกลาง
4. การจัดให้ครูเข้าร่วมฟังการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหลักสูตรเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.38	0.82	ปานกลาง
5. การศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดทำและให้หลักสูตรเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมที่ครบรูปแบบ	3.29	0.93	ปานกลาง
6. การจัดตารางการสอนเสริมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามศักยภาพตามความเหมาะสม	3.16	0.94	ปานกลาง
7. การจัดอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.14	1.03	ปานกลาง
8. การจัดอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	3.11	1.00	ปานกลาง
9. การอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)	3.04	1.00	ปานกลาง
10. การชี้แนะความรู้ จัดหา ข้าราชการ ตำราเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน	3.00	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม	3.16	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่าสภาพปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวมด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ปัญหาการนิเทศภายในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรมีปัญหามากที่สุด 3 รายการแรกคือ การจัดประชุมชี้แจงให้ร่วมฟังบรรยายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาโครงสร้างของหลักสูตรพร้อมกับปรับหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนสะสมงานเพื่อวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 3.82 และ 3.47 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1. การให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา	3.56	1.04	มาก
2. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถของเด็กเพื่อวางแผนการสอน	3.52	0.82	มาก
3. การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมดีเด่น ในระดับเขตหรือระดับประเทศ	3.34	0.88	ปานกลาง
4. การเชิญวิทยากรหรือบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมาสาธิตการสอนหรือให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน	3.30	0.82	ปานกลาง
5. การจัดทำข้อมูลประจำตัวเด็กรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป	3.29	1.08	ปานกลาง
6. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.24	0.81	ปานกลาง
7. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลหลังการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.07	1.02	ปานกลาง
8. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.97	1.00	ปานกลาง
9. การให้คำแนะนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.96	0.99	ปานกลาง
10.การจัดให้มีกรณีศึกษาชั้นเรียนและสังเกตการสอนของครูในโรงเรียนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการสอน	2.92	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม	3.22	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าปัญหาการนิเทศ ภายในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหามากที่สุด 3 รายการแรก คือ การให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถของเด็กเพื่อวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมดีเด่น ในระดับเขตหรือระดับประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 3.52 และ 3.34 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1. การให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.66	0.87	มาก
2. การแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.63	0.89	มาก
3. การให้คำแนะนำวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใด สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท	3.52	0.84	มาก
4. การจัดให้มีห้องเรียนเสริมวิชาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.15	1.17	ปานกลาง
5. การแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ สิ่งพิมพ์ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคล	3.01	0.98	ปานกลาง
6. การส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.01	1.01	ปานกลาง
7. การแนะนำให้ครูเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.98	0.94	ปานกลาง
8. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ การผลิตและการเก็บสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.92	0.96	ปานกลาง
9. การให้ความรู้ในการจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและง่ายต่อการหยิบใช้	2.89	0.97	ปานกลาง
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ	2.85	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม	3.33	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวมด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีปัญหามาก 3 รายการแรก คือการให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้คำแนะนำวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 3.63 และ 3.52 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ปัญหา
1. การแนะนำความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.85	0.92	มาก
2. การให้ความรู้เกี่ยวกับพิจารณาตัดสินผลการให้เลื่อนชั้นตามเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.65	1.13	มาก
3. การประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ หลักการและวิธีการในการวัดผลประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.60	1.11	ปานกลาง
4. การให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผลในรูปแบบต่างๆ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ แบบทดสอบและบันทึกพฤติกรรม	3.57	1.06	ปานกลาง
5. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของครูผู้สอนตามแผนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)ตามศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน	3.30	0.89	ปานกลาง
6. การแนะนำให้ครูเข้าร่วมฟังบรรยายในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.17	0.98	ปานกลาง
7. การแนะนำให้ความรู้วิธีการใช้เอกสารเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้	3.09	0.98	ปานกลาง
8. การประชุมปฏิบัติการฝึกการเขียนข้อสอบตามสภาพที่แท้จริงและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.08	1.03	ปานกลาง
9. การแนะนำเกี่ยวกับการเลือกวิธีวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	3.07	1.00	ปานกลาง
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนำผลการประเมินผลการเรียนไปปรับปรุงการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.05	1.01	ปานกลาง
ภาพรวม	3.34	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวม มีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าปัญหาการนิเทศภายในด้านการวัดผลและประเมินผลมีปัญหามากที่สุด 3 รายการแรก คือ การแนะนำความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้ความรู้เกี่ยวกับพิจารณาตัดสินผลการให้เลื่อนชั้นตามเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบหลักการและวิธีการในการวัดผลประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 3.65 และ 3.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ระหว่างผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ผลปรากฏดังตารางที่ 9 - 13

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ละคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe' Test) จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน	ครูการศึกษาพิเศษ	ครูผู้สอน
ผู้บริหารโรงเรียน	-	0.13	0.27*
ครูการศึกษาพิเศษ	-	-	0.14
ครูผู้สอน			-

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ละคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe' Test) จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแตกต่างจากครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างการนิเทศภายในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร สำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ของผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ

ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การจัดประชุมชี้แจงให้ร่วมฟังบรรยาย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.58	0.95	3.56	0.91	4.03	0.79	10.66*	0.00
2. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ เนื้อหาโครงสร้างของหลักสูตรพร้อมกับ ปรับหลักสูตร เพื่อใช้ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.66	0.98	3.86	0.93	3.85	3.98	0.83	0.44
3. การจัดอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.20	0.93	3.00	0.97	3.15	1.06	0.57	0.57
4. การจัดให้ครูเข้าร่วมฟังการบรรยายจาก ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหลักสูตรเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ	3.04	0.90	3.00	0.86	3.53	0.75	14.74*	0.00
5. การจัดอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้ สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	3.10	0.93	3.18	0.92	3.09	1.03	0.17	0.85
6. การอบรมหรือชี้แจงวิธีการจัดทำ แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)	2.92	0.90	3.20	0.93	3.03	1.03	1.01	0.37
7. การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแฟ้ม สะสมงานเพื่อวิเคราะห์เด็กเป็น รายบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ	3.28	1.13	3.66	0.96	3.46	1.06	1.61	0.20
8. การจัดตารางการสอนเสริมเพื่อพัฒนา และส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษตามศักยภาพตามความเหมาะสม	2.68	0.87	3.08	0.94	3.28	0.92	9.20*	0.00
9. การศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดทำและให้ หลักสูตรเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเรียนร่วมที่ครบรูปแบบ	2.92	0.85	3.02	1.10	3.42	0.88	8.72*	0.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
10. การชี้แนะความรู้ จัดหา ข่าวสาร ตำราเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน	2.86	0.95	2.98	0.94	3.04	0.98	0.71	0.49
ภาพรวม	3.12	0.65	3.25	0.65	3.39	0.60	4.28	0.15

* แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สถานภาพต่างกันในภาพรวมมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในข้อ การจัดประชุมชี้แจงให้ร่วมฟังบรรยายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดให้ครูเข้าร่วมฟังการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหลักสูตรเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดตารางการสอนเสริมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามศักยภาพตามความเหมาะสม และการศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดทำและให้หลักสูตรเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมที่ครบรูปแบบ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างการนิเทศภายในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ของผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถของเด็กเพื่อวางแผนการสอน	3.02	0.69	3.34	0.94	3.67	0.76	15.81*	0.00
2. การให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา	3.48	0.95	3.60	0.99	3.57	1.07	0.19	0.83
3. การเชิญวิทยากรหรือบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมาสาธิตการสอนหรือให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน	3.04	0.93	3.14	0.95	3.39	0.75	4.86*	0.01
4. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.90	0.65	3.12	0.90	3.34	0.80	6.97*	0.00
5. การจัดทำข้อมูลประจำตัวเด็กรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป	3.28	1.01	3.38	1.11	3.27	1.09	0.20	0.82
6. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.86	0.90	3.02	0.92	2.99	1.04	0.39	0.68
7. การจัดให้มีการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอนของครูในโรงเรียนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการสอน	2.86	0.81	2.98	0.96	2.92	1.00	0.19	0.83
8. การให้คำแนะนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.86	0.81	3.16	0.96	2.94	1.02	1.34	0.26

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลหลังการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	3.00	0.86	3.22	1.00	3.05	1.06	0.72	0.49
10. การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมดีเด่น ในระดับเขตหรือระดับประเทศ	3.02	0.98	3.12	1.08	3.46	0.79	7.22*	0.00
ภาพรวม	3.03	0.52	3.20	0.72	3.26	0.67	2.47	0.09

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สถานภาพต่างกัน ภาพรวมมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในข้อ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถของเด็กเพื่อวางแผนการสอน การเชิญวิทยากรหรือบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมาสาธิตการสอนหรือให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมดีเด่น ในระดับเขตหรือระดับประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างการนิเทศภายในด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ของผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน จำแนก ตามสถานภาพ

ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การให้คำแนะนำวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใด สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท	3.22	1.00	3.38	1.12	3.62	0.71	5.60*	0.00
2. การให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.46	1.01	3.42	1.07	3.76	0.76	4.78*	0.01
3. การแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.32	1.04	3.48	1.07	3.73	0.80	5.42*	0.01
4. การแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ สิ่งพิมพ์ ประกอบแผนการสอนเฉพาะบุคคล	3.00	0.73	3.22	0.86	2.97	1.05	1.34	0.26
5. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ การผลิตและการเก็บสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2.96	0.90	3.02	0.92	2.89	0.99	0.44	0.65
6. การให้ความรู้ในการจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและง่ายต่อการหยิบใช้	2.82	1.04	2.96	0.70	2.90	1.01	0.26	0.77
7. การให้ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ	2.88	0.85	2.76	0.85	2.86	1.03	0.24	0.79
8. การจัดให้มีห้องเรียนเสริมวิชาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.20	1.16	3.18	1.12	3.13	1.18	0.88	0.92
9. การส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.18	0.92	3.06	0.87	2.96	1.06	1.03	0.36
10. การแนะนำให้ครูเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นสื่อการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.06	0.89	3.14	0.88	2.93	0.96	1.22	0.30
ภาพรวม	3.11	0.67	3.16	0.66	3.17	0.66	0.20	0.82

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สถานภาพต่างกันในภาพรวมมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนในข้อ การให้คำแนะนำวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใด สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท การให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างการนิเทศภายในด้านการวัดผลและประเมินผล สำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ของผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ

ด้านการวัดผลและประเมินผล	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. การประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ หลักการและวิธีการในการวัดผล ประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	3.36	1.03	3.56	1.05	3.66	1.14	1.50	0.23
2. การแนะนำความรู้เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.46	0.93	3.78	0.93	3.95	0.89	6.36*	0.00
3. การแนะนำให้ครูเข้าร่วมฟังบรรยายในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.10	0.89	3.18	0.90	3.19	1.01	0.17	0.84
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลหลังการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	2.92	0.78	3.14	0.97	3.12	1.01	0.91	0.40
5. การให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผลในรูปแบบต่างๆ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ แบบทดสอบและบันทึกพฤติกรรม	3.22	1.00	3.62	1.05	3.63	1.07	3.18*	0.04

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการวัดผลและประเมินผล	สถานภาพ						F	sig
	ผู้บริหาร		ครูการศึกษาพิเศษ		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
6. การแนะนำเกี่ยวกับการเลือกวิธีวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	3.00	0.93	3.06	1.02	3.09	1.02	0.17	0.84
7. การให้ความรู้เกี่ยวกับพิจารณาตัดสินผลการให้เลื่อนชั้นตามเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)	3.44	1.03	3.58	1.02	3.72	1.16	1.36	0.26
8. การประชุมปฏิบัติการฝึกการเขียนข้อสอบตามสภาพที่แท้จริงและจุดประสงค์การเรียนรู้	2.98	0.90	3.26	0.80	3.09	1.09	1.94	0.15
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของครูผู้สอนตามแผนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)ตามศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน	2.98	0.85	3.26	0.85	3.38	0.89	4.27*	0.02
10. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนำผลการประเมินผลการเรียนไปปรับปรุงการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.02	0.92	2.98	0.87	3.06	1.06	0.16	0.85
ภาพรวม	3.14	0.68	3.34	0.70	3.39	0.71	2.63	0.07

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นการนิเทศภายในด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล ในข้อ การแนะนำความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผลในรูปแบบต่างๆ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ แบบทดสอบ และบันทึกพฤติกรรม การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของครูผู้สอนตามแผนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระยะที่ 2 แนวทางการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 ปีการศึกษา 2551

1. ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

1.1 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดประชุมชี้แจงให้ร่วมฟังบรรยายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเขตพื้นที่ฯ ควรตั้งใจทำหน้าที่ในการชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับโรงเรียน และควรประสานกับโรงเรียนในการส่งบุคลากรเข้าร่วมรับฟังแนวนโยบาย และแนวปฏิบัติที่โรงเรียนต้องทำ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“เขตพื้นที่ฯ ควรประชุมชี้แจงนโยบาย ขั้นตอนวิธีการต่างๆ ที่โรงเรียนต้องทำให้ชัดเจนกว่านี้ เพราะบางโรงเรียนยังไม่สนใจตรงจุดนี้เลย” (ผู้บริหาร)

“ทุกวันนี้เขตพื้นที่ฯ และศูนย์ฯ ไม่เห็นมีเรียกประชุม / อบรมเหมือนแต่ก่อนเลย ทำอะไรกัน แว่วๆ เหมือนไฟไหม้ฟาง” (ผู้บริหาร)

“เขตพื้นที่ฯ ควรประชุมชี้แจงรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มากกว่านี้ เพราะครูยังไม่ค่อยเข้าเลยจะสอนยังไงก็ไม่รู้” (ครูผู้สอน)

“เขตพื้นที่ฯ หรือศูนย์ฯ จังหวัด ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเพื่อให้รู้ถึงการปรับหลักสูตรปกติมาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ” (ครูผู้สอน)

“อยากให้ เขตพื้นที่ฯ หรือศูนย์ฯ จัดประชุมชี้แจงครูในโรงเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ ของการจะนำเนื้อหาวิชาหรือทำหลักสูตรของครูอย่างน้อยเดือนละ 3-5 ครั้ง” (ครูการศึกษาพิเศษ)

นอกจากจะต้องจัดประชุม ชี้แจงแล้ว ศูนย์การศึกษาพิเศษกับเขตพื้นที่ฯ ต้องมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนปฏิบัติตามแผนนโยบายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

“เขตพื้นที่ฯ ควรลงมานิเทศติดตามว่าโรงเรียนไหนประชุมชี้แจงให้คณะครูรับทราบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษบ้าง” (ผู้บริหาร)

ส่วนผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์ มองว่า ควรเป็นผู้ถ่ายทอดนโยบายของศูนย์ฯ ของเขตพื้นที่ฯ และเป็นผู้นำในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้

“ผู้บริหารต้องประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียนทุกครั้งที่ได้รับนโยบายมา อย่าคิดว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญพูดบ้าง ไม่พูดบ้าง ครูเขาจะรู้ได้ยังไง” (ครูผู้สอน)

“ไปประชุมกลับมา ผอ. ต้องรีบประชุมครูเลย ไม่ใช่ทำเป็นนิ่งเฉย”

“ผอ. ต้องเป็นตัวตั้งตัวตี ให้ครูในโรงเรียนทุกคนช่วยกันทำ ตั้งแต่การวิเคราะห์เด็ก การทำหลักสูตร การจัดคนเข้าสอน จะให้เราทำเอง เราไม่มีอำนาจอะไรจะสั่งใครได้”

นอกจากนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่าครูผู้สอน คือผู้ปฏิบัติตามนโยบาย ควรให้ความสนใจในการเข้าร่วมประชุม และตั้งใจจริงที่จะรับฟังข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ตนเองรับผิดชอบ

“ครูบางคน เขาให้ไปประชุมก็ไม่ไป บางคนไปแต่ก็ไม่ตั้งใจฟังว่าเขาพูดอะไร คุณกันบ้าง หนีบ้าง ไม่เอาจริงเอาจริงอะไร”

“เราอยากรู้ อยากทำ เราต้องสนใจ เวลาเขาบอกอะไรเราก็จดไว้กลับมาโรงเรียนก็แจ้งให้ผู้บริหารทราบ และเราเองต้องขอให้ผู้บริหารชี้แจงให้เพื่อนร่วมงานทราบด้วย”

1.2 แนวทางการแก้ปัญหา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาโครงสร้างของหลักสูตรพร้อมกับการปรับหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม

ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า เขตพื้นที่ฯและศูนย์ฯ ควรมีนโยบายให้ครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนต่อไป ดังคำกล่าว ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวไว้ว่า

“เขตพื้นที่ฯ ควรมีนโยบายจัดทำหลักสูตรแม่แบบและการปรับหลักสูตร โดยให้ครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันมาร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรเฉพาะขึ้นมาไว้ใช้ในโรงเรียน” (ผู้บริหาร)

“เขตพื้นที่ฯ ควรมีหลักสูตรที่ปรับพร้อมใช้แล้วส่งมาให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมเพราะโรงเรียนไม่มีความรู้ด้านนี้โดยเฉพาะ” (ครูผู้สอน)

นอกจากนั้น เขตพื้นที่ฯ และศูนย์ฯ ควรออกบริการให้คำแนะนำปรึกษาแก่โรงเรียนเรียนร่วมในสังกัดอย่างเอาจริงเอาจัง และควรมีสักยภาพในการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างถูกต้องชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“อยากให้เขตพื้นที่ฯ / ศูนย์การศึกษาพิเศษออกมาติดตามการเรียนการสอนของครูที่ทำการสอนเด็กพิเศษเพื่อให้ครูได้มีขวัญและกำลังใจและจะได้รู้ว่าเนื้อหาวิชาที่เราสอนถูกต้องเหมาะสมกับเด็กพิเศษหรือไม่” (ครูผู้สอน)

“ทุกวันนี้ไม่รู้จะยึดแนวทางของใครกันแน่เพราะเวลาจัดทำ IEP เขตพื้นที่ฯ ให้เขียนเฉพาะสาระที่เด็กมีปัญหาเท่านั้น แต่ศูนย์ฯ ให้ครูเขียนให้ครบทั้ง 8 สาระ” (ครูผู้สอน)

“เขตพื้นที่ฯ ควรมีตัวอย่างการวิเคราะห์หลักสูตร การปรับหลักสูตร ส่งมาให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม เพราะโรงเรียนไม่มีความรู้ด้านนี้โดยเฉพาะ” (ครูผู้สอน)

ในส่วนของผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรมีนโยบายหรือโครงการให้ครูในโรงเรียนทุกคนร่วมกัน จัดทำหลักสูตรเฉพาะเด็กพิเศษแต่ละคน ที่เข้าเรียนร่วมในโรงเรียน เหมือนกับการจัดทำหลักสูตรปกติของโรงเรียน ไม่ปล่อยให้ครูการศึกษาพิเศษหรือครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำโดยลำพัง รวมทั้งสร้างความตระหนักให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดทำหลักสูตรของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

“ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูในโรงเรียนได้มีทัศนคติที่ดีและเห็นความสำคัญความจำเป็นกับการจัดทำหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีในโรงเรียนของตนเองให้กว่าทุกวันนี้และควรดูแลเอาใจใส่แนะนำช่วยเหลือ พูดคุยกับครู ผู้บริหาร ต้องมีความรู้ในด้านการศึกษาพิเศษด้วย” (ครูการศึกษาพิเศษ)

ส่วนครูผู้สอน ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรเอาใจใส่ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาเฉพาะบุคคลให้มากขึ้น ถ้ามีเรื่องใดขัดข้องหรือเป็นอุปสรรค ควรรีบปรึกษาผู้รู้ทันที เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

“ครูเองก็ต้องสนใจที่จะพัฒนาตนเอง อะไรที่เราไม่รู้เราก็ต้องขยันถามคนโน้นคนนี้ คนที่เขารู้นะ”

“ครูบางคนพูดแต่ว่าไม่รู้ ไม่รู้ ทำไม่ได้ ทำไม่ได้ เราก็อยากบอกจ้งไม่รู้ ก็ถามซิ อย่ามัวแต่บ่น”

“บางคนบ่นว่าไม่รู้ ไม่รู้ แล้วก็ถือโอกาสไม่ทำอะไรเลยก็มี”

1.3 แนวทางการแก้ปัญหาการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแฟ้มสะสมงานเพื่อวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า เขตพื้นที่ฯ และศูนย์ ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้ความครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล เพราะการทำแฟ้มสะสมงานจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการของเด็กได้ดี อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ด้วย

ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“เขตพื้นที่ฯ /ศูนย์ ควรจัดอบรมให้ครูทุกคนได้ฝึกปฏิบัติจริง สัก 3 วัน หรือ 5 วันก็แล้วแต่ ครูจะได้มีแนวทางที่จะทำ แล้วอยากให้เขาสั่งมาเลยว่าอบรมมาแล้วต้องทำจริงๆ ให้เห็นผลงานเป็นแฟ้มเลย” (ผู้บริหาร)

“ครูทุกคนควรมีโอกาสได้เข้าร่วมอบรม อย่าเลือกเฉพาะครูการศึกษาพิเศษเพียงคนเดียว เพราะคนเดียวทำอะไรไม่ได้หรอก” (ครูผู้สอน)

“เราก็พยายามจะบอกให้เขาทำ เอาตัวอย่างแฟ้มที่เราทำให้เขาดู บางคนก็สนใจทำตามนะ แต่บางคนก็ดูเฉยๆ อันนี้มันก็ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละคนนะ” (ครูการศึกษาพิเศษ)

นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ควรจัดทำแบบฟอร์มการจัดทำแฟ้มสะสมงานเด็กเป็นรายบุคคลมาแจกให้โรงเรียนต่างๆ ที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ในโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกและกระตุ้นครูให้อยากทำ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ศูนย์น่าจะหาแฟ้มตัวอย่างมาให้เราดู เราจะได้มีแนวทางว่าเขาทำกันยังไง หรือไม่ก็ทำเป็นแบบฟอร์มมาให้เราเลย ง่ายดี” (ครูผู้สอน)

ด้านผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูจัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียน โดยการสร้างข้อตกลงร่วมกัน คือ ให้ครูทุกคนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในห้องเรียนจัดทำแฟ้มงานของเด็ก ส่วนครูที่ไม่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียน ก็ให้ทำแฟ้มงานของเด็กปกติ อย่างน้อยคนละ 1-2 แฟ้ม เพื่อให้ครูที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมไม่รู้สึกว่ามีภาระต้องทำมากกว่าคนอื่น ๆ

“อยากให้ ผอ. ระบุไปเลยว่าครูทุกคนต้องทำแฟ้มงานเด็ก พอสิ้นเทอมหรือสิ้นปีก็ให้เอามาส่งพร้อมพวก ปพ.เลย ใครไม่มี ไม่ทำ ไม่ส่ง ก็อย่าให้ขึ้นพิเศษ” (ครูการศึกษาพิเศษ)

ส่วนครูผู้สอนผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ทั้งทักษะวิชาการ และจิตสำนึกของความเป็นครูที่แท้จริง ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ผมอยากให้คุณเขาสนใจทำเองนะ ผมไม่อยากบังคับ บางคนพอบอกปั๊บ เขาก็ทำปั๊บ บางคนบอกแล้วบอกอีกก็ไม่ทำ คนเรามันไม่เหมือนกัน” (ผู้บริหาร)

“การทำแฟ้ม มันไม่ได้ยากอะไรเลย ถ้าเราทำไม่เป็นเราก็ดูของคนอื่นที่เขาทำไว้แล้วซิ เปิดดูในเน็ตก็ได้ ตัวอย่างในหนังสือก็มี อยู่ที่ว่าจะสนใจจริงหรือเปล่า” (ผู้บริหาร)

“ครูเองก็ต้องสนใจที่จะเรียนรู้ อย่างมั่วรอให้เขาป้อน ให้เขาบังคับอย่างเดียว มันไม่ได้” (ผู้บริหาร)

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 แนวทางการแก้ปัญหาการให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของเด็ก โดยจัดในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดสัมมนาโดยการนำตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ให้ครูได้วิเคราะห์หรือร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร หรืออาจใช้วิธีการยกตัวอย่างจุดเด่น จุดด้อยของเด็กคนหนึ่ง แล้วให้ครูช่วยกันเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูได้ฝึกการเขียน และมีทักษะการเขียนที่ดีขึ้น ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“อบรมแบบให้ครูได้ฝึกการเขียนจริงๆเลย ไม่ต้องอธิบายมาก เขียนแล้วก็เอามาวิพากษ์กันเดี๋ยวนั้นเลย จะได้รับข้อบกพร่องของเรา หลายคนคิดตึกว่าคิดคนเดียว” (ครูผู้สอน)

“ลองให้เขียนจากตัวอย่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนของใครของมันเลย จะได้นำไปใช้ได้ไม่ต้องกลับไปเขียนใหม่ แต่ละโรงเรียนมีเด็กพวกนี้ไม่กี่คน ใครมีมากหน่อยก็เอาครูไปมากหน่อย ใครมีน้อยก็เอาไปน้อย” (ครูผู้สอน)

ในระดับโรงเรียนผู้ให้สัมภาษณ์ มองว่า ผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูการศึกษาพิเศษและครูที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในชั้นเรียน ต้องร่วมมือกันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนในโรงเรียนไม่ควรปล่อยให้เป็นที่ของครูการศึกษาหรือครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเดียว

“ที่โรงเรียนผม ผมให้ครูทุกคนช่วยกันเขียน โดยให้ครูวิชาการโรงเรียนกับครูการศึกษาพิเศษเป็นหัวหน้าเรียกประชุมครู ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แล้วตกลงกันว่าใครควรจะเขียนของเด็กคนไหน จะเสร็จเมื่อไร กำหนดกันไปเลย ก็ได้ผลนะ” (ผู้บริหาร)

“เราอยากให้ ผอ. ประชุมครูให้ช่วยกันทำ ให้เราทำคนเดียวเราก็แยกทำงานเราก็เยอะ” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“ผอ. เขาไม่ค่อยสนใจเขาถือว่าหน้าที่ใครหน้าที่มัน เราก็เขียนไปเถอะ ครูคนอื่นก็ไม่ช่วยเขาถือว่าเราเป็นครูการศึกษาพิเศษ ยกให้เป็นหน้าที่เราเลย” (ครูการศึกษาพิเศษ)

2.2 แนวทางการแก้ปัญหาการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถของเด็กเพื่อวางแผนการสอน

ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ส่วนมากจะมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกับแนวทางแก้ปัญหาการให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา แต่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม เช่น โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงของเด็กมากขึ้น เพราะมุมมองของหมอของผู้ปกครองกับมุมมองของครูผู้สอนอาจเหมือนหรือแตกต่างกัน การได้ข้อมูลหลายด้านย่อมดีกว่าข้อมูลเพียงด้านเดียว ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“บางอย่างต้องให้หมอวินิจฉัย บางอย่างต้องถามผู้ปกครองฯ จะสรุปคนเดียวไม่ได้” (ผู้บริหาร, ครูการศึกษาพิเศษ)

“ครูไม่ได้เก่งไปเสียทุกอย่าง บางอย่างต้องถามคนโน้น คนนี้บ้าง อย่าคิดว่าทำคนเดียวได้ มันได้ก็จริง แต่มันจะดีจะถูกต้องหรือเปล่าต้องคิดบ้าง” (ครูการศึกษาพิเศษ)

ในส่วนของผู้ปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างจริงจัง ไม่ปิดกั้นให้ครูอย่างเดียว เพราะการร่วมมือกันจะมีผลดีต่อพัฒนาการของเด็ก

“ผู้ปกครองก็ต้องมา ถ้าครูเขาให้มา อย่าคิดว่าธุระไม่ใช่”

“ผู้ปกครองส่วนใหญ่เขาก็จะแล้วแต่ครู แล้วแต่ครู เราก็ต้องบอกเขาว่าหน้าที่เราก็จริง แต่หน้าที่ของเขาก็มี เขาต้องทำอะไร เราต้องทำอะไร อธิบายให้เขาเข้าใจ” (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

2.3 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมดีเด่นในระดับเขตหรือระดับประเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าการศึกษาดูงานเป็นสิ่งที่ครูต้องการ จึงควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม และควรจัดอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง เพราะการศึกษาดูงานทำให้ครูได้รับประสบการณ์จริง เห็นของจริง ทั้งเรื่องของเอกสาร กิจกรรมการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ เทคนิคการสอนของครู สื่อการเรียน

การสอน พฤติกรรมของเด็ก แฟ้มสะสมงาน คู่มือการเรียนการสอน เหล่านี้ล้วนเป็นแนวทางให้ครูได้นำมาปรับใช้ในโรงเรียนของตนเองทั้งสิ้น ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“เขตพื้นที่ฯ ควรพาครูผู้สอนเด็กพิเศษโรงเรียนจัดการเรียนร่วมไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษเพื่อสร้างความตระหนักให้กับครูและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เจอของจริงครูจะได้เกิดความคิดที่ดีต่อเด็กพิเศษ” (ผู้บริหาร)

“อยากไปดูตัวอย่างโรงเรียนที่เขาสอนเด็กพิเศษ เพราะที่สอนอยู่ทุกวันนี้ไม่เคยมีความรู้ไม่เคยเห็นของจริง ที่เขาสอนกันอย่างไร ทำสื่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง ทำแผนการสอนอย่างไร เห็นเขาให้แต่ผู้บริหารไปทุกปีไม่รู้ไปดูอะไรกัน พอกับมาไม่เห็นมาทำอะไร” (ครูผู้สอน)

“อยากให้เขตพื้นที่ฯ พาไปดูงานโรงเรียนที่เขาดี ๆ และเขาทำถูกต้องและเวลาให้ไปดูงานควรให้ครูผู้สอนไปบ้างไม่ใช่ให้แต่ผู้บริหารไปเพราะผู้บริหารไม่ได้สอน ไม่มีประโยชน์” (ครูผู้สอน)

หลังจากการไปศึกษาดูงานแล้วผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตามการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของครูว่าเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร เพื่อกระตุ้นเตือนให้ครูได้นำสิ่งที่ไปรู้ ไปเห็น มา นำกลับมาพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“กลับมาแล้วต้องทำ งานของตนเองต้องดีขึ้น เด็กที่สอนต้องดีขึ้น ถ้าเหมือนเดิมก็แสดงว่า ไอ้ที่ไปดูมาไม่มีประโยชน์อะไรเลย คราวหลังไม่ต้องไป” (ผู้บริหาร)

“ศึกษานิเทศก์ ต้องมาดูบ่อย ๆ ดูว่าครูที่ไปดูงานแล้วนำอะไรมาปรับใช้บ้าง ไม่ใช่ดูแล้วก็แล้วกันไป เสี่ยงงบประมาณเปล่า ๆ จริงไหม” (ผู้บริหาร)

3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

3.1 แนวทางการแก้ปัญหาการให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นก็จริง แต่การเลือกใช้สื่อที่มีผู้ผลิตไว้แล้วอย่างหลากหลายน่าจะสะดวกกว่า เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาในการผลิต หรืออาจไม่ค่อยสนใจที่จะผลิตอย่างจริงจัง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการเลือกซื้อสื่อที่มีจำหน่ายในท้องตลาดจะดีกว่า ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ผมว่าให้งบมาซื้อตามที่เขาทำขายดีกว่าให้มานั่งผลิตกันเอง เสียเวลาแถมไม่สวยเหมือนของเขาด้วย” (ผู้บริหาร)

“ให้เราไปอบรม เอาตัวอย่างมาให้เราดู แล้วบอกให้เราทำตาม แล้วเงินล่ะไม่เห็นพุดถึงเลย” (ครูผู้สอน)

“คนที่เขาทำขายธรรมดาเสียที่ไหน ระดับดีอกเตอร์ ระดับอาจารย์ 3 ทั้งนั้น จะบอกว่าไม่ดีก็ไม่รู้จะว่ายังไงแล้ว” (ผู้บริหาร, ครูการศึกษาพิเศษ)

“ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนให้เหมาะสมทุกปีการศึกษาและเป็นจำนวนที่เพียงพอกับเด็กพิการที่มีอยู่ เพราะทุกวันนี้รัฐไม่ดูความเหมาะสม” (ผู้บริหาร)

“เขตพื้นที่ฯ ควรจัดงบประมาณซื้อสื่อการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการ ไม่ใช่จัดสรรมาแล้วใช้ไม่ได้เพราะไม่มีเด็กพิการด้านนั้น” (ผู้บริหาร)

ในส่วนของโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดหา จัดทำ หรือจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเทียบเท่าหรือมากกว่าเด็กปกติ เพราะสื่อการเรียนการสอนถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็กเหล่านี้ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ผอ. เขาไม่เคยหิ้วบเด็กพิเศษเลย เราได้งบจากเป็นโรงเรียนแกนนำอย่างเดียว ได้เงินสอนเสริมบ้าง คุปองสื่อบ้าง ก็ไม่พอ” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“งบที่ได้จากศูนย์ฯ ปีละไม่เท่าไร ผอ. ยังจะขอไปทำโน่นทำนี่อีก ซึ่งมันไม่เกี่ยวกับเด็กพิเศษของเราเลย แล้วเราจะพูดออกมาใหม่ว่าไม่ให้” (ครูการศึกษาพิเศษ)

ด้านครูผู้สอน ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรเลือกใช้หรือผลิตสื่อจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ จะช่วยให้ประหยัดทั้งงบประมาณและเวลา หรืออาจใช้วิธีแลกเปลี่ยนสื่อกับครูในโรงเรียน ครูต่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้มีสื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่หลากหลายมากขึ้น (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ยังเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนี้ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือโรงเรียนทำหนังสือถึงหน่วยงาน องค์กร บุคคลเหล่านี้ให้ร่วมบริจาค อาจบริจาคเป็นสิ่งของที่ใช่แล้ว สิ่งของที่จัดหามาใหม่ ๆ หรือบริจาคเป็นเงิน เป็นทุนการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ผมเคยคิด อยากจะให้เป็นลักษณะของผ้าป่า ผ้าป่าสื่อการเรียนการสอน ไครมาบริจาคก็เหมือนได้ทำบุญ พอได้มาเราก็ลงทะเบียนไว้ว่าใครบริจาค แล้วทำห้องเก็บสื่อให้ครูยืมใช้สอนเด็ก ผมว่าเข้าทำดินะ” (ผู้บริหาร)

3.2 แนวทางการแก้ปัญหาการแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวทางการแก้ปัญหาการแนะนำให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เหมือนกับการแนวทางการแก้ปัญหาการให้ความรู้ในการจัดสร้างสื่อการเรียนการสอน เพราะการอบรมการผลิตสื่อก็คือการให้ความรู้ในการผลิตสื่อนั่นเอง ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เหมือนกับที่ถามเมื่อกี้เลย ผมว่าไม่ต้องอบรม ไม่ต้องให้ความรู้รอกให้เป็นสื่อ ให้เป็นเงินกันไปเลย ไปเลือกซื้อเอา มากมาย หลากหลาย เยอะแยะขอเพียงมีเงินซื้อ ผมว่าครูเขาน่าจะพอใจกว่า” (ผู้บริหาร)

แต่ถ้าจะมีการจัดอบรม ผู้ให้สัมภาษณ์ มองว่า ควรจัดอบรมตามความต้องการของครู โดยการออกแบบสอบถามไปตามโรงเรียนเรียนร่วมในพื้นที่ ว่าต้องการการอบรมแบบไหน เรื่องใด และต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างไร เช่น ต้องการให้ผู้จัดอบรมเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อ พร้อมกับลงมือปฏิบัติจริง และเมื่อสิ้นสุดการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมต้องได้สื่อกลับไปใช้ได้เลย โดยไม่ต้องลงทุน หรือเสียเงินซื้อ เพื่อเป็นแรงจูงใจครูสนใจที่จะเข้ารับการอบรม ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ศูนย์ ควรจัดให้ครูเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อที่ทันสมัยโดยการจัดการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และจัดสรรงบประมาณการผลิตสื่อให้แต่ละโรงเรียนอย่างเพียงพอ” (ครูผู้สอน)

“เขตพื้นที่ฯควรจัดสรรงบประมาณและจัดอบรมการผลิตที่ทันสมัยสำหรับเด็กพิเศษให้เพียงพอเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“อยากให้มีการจัดอบรมการใช้และผลิตสื่อสำหรับเด็กพิเศษแบบง่ายๆ ประหยัด ใช้เศษวัสดุหรือวัสดุที่มีในท้องถิ่น” (ครูผู้สอน)

นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า การอบรมที่จัดอยู่แต่ในห้องอย่างเดียว อาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่สนใจ หรือไม่เข้าใจให้อยากรู้ อยากเห็น ควรจัดอบรมนอกสถานที่ เช่น การพาไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีเด่น หรือแหล่งรวมสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เป็นต้น

“ควรให้ครูทุกคนไปศึกษาดูงานการผลิตสื่อสำหรับเด็กพิเศษแต่ละประเภทของศูนย์การผลิตสื่อโดยตรงไม่ใช่ให้นั่งฟังเขาพูดอย่างเดียว มันไม่น่าสนใจ” (ครูผู้สอน)

“เขตพื้นที่ฯควรพาครูผู้สอนเด็กพิเศษศึกษาดูงานการผลิตสื่อและอุปกรณ์ต่างๆที่ครูไม่เคยเห็นมาก่อนเพราะสื่อแต่ละชนิดครูใช้ไม่เป็นแล้วจะสอนเด็กไม่ได้” (ครูผู้สอน)

3.3 แนวทางการแก้ปัญหาการให้คำแนะนำวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกให้บริการแนะนำ ช่วยเหลือ การใช้สื่อและอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดให้กับครูผู้สอน เพราะสื่อ วัสดุ อุปกรณ์บางอย่างต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้แนะนำขั้นตอนวิธีการใช้ที่ถูกต้อง การใช้โดยไม่รู้วิธีที่แท้จริงอาจทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“สื่อบางอย่างเราไม่รู้จักใช้แบบไหน ควรใช้กับใคร เรื่องอะไร ใช้แล้วจะเกิดผลอย่างไร เราอยากให้เขามาช่วยอธิบายให้ฟัง ให้เขาออกมาตามโรงเรียนเลย ไม่ต้องเรียกเราเข้าไป ไม่อยากทึงเด็ก” (ครูผู้สอน)

“ที่โรงเรียนเขาให้กระจกฝึกพูดมา 1 หลัง เพื่อสอนเด็กที่มีปัญหาด้านการพูด เราก็มารู้จักฝึกแบบไหน ฝึกยังไง ก็เขาไม่บอก เราจะรู้ได้ยังไง” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“ศึกษานิเทศก์ควรออกมาแนะนำ ช่วยเหลือ ครูผู้สอนว่ามีปัญหาอะไรบ้างอย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง ไม่ใช่ออกมาปีละครั้ง เพื่อติดตามผลการงานการจัดการศึกษาพิเศษอย่างใกล้ชิด” (ครูผู้สอน)

ด้านผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ไม่ปล่อยประหละเลยให้ครูการศึกษาพิเศษหรือครูผู้สอนเผชิญปัญหาเพียงลำพัง และควรสำรวจความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนของตนว่ามีความจำเป็นต้องใช้สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกสิ่งใดบ้าง เมื่อได้ข้อมูลแล้วควรดำเนินการต่อไป เช่น ประสานขอความช่วยเหลือ แนะนำ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ลงมาถามเราบ้าง ว่าเรามีปัญหาใหม่ ต้องการความช่วยเหลืออะไร อย่าคิดว่าเป็นหน้าที่ของเราคนเดียว เราไม่ได้เก่งปานนั้น” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“ให้เราไปขอความช่วยเหลือ กับให้ผอ. ไป ใครจะนำเชื่อถือกว่ากัน” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“ศูนย์ควรจัดอบรมครูในการใช้สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กพิการรุนแรง โดยเฉพาะและที่สำคัญควรให้การสนับสนุนสื่อการสอนให้มากขึ้นเพราะศูนย์จะใช้งบประมาณมาก” (ครูผู้สอน)

ผลจากการสัมภาษณ์ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนดังกล่าวพบว่า ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน ต้องการงบประมาณ ที่เพียงพอในการจัดซื้อ และต้องการได้รับความรู้และต้องการสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนจากหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการศึกษาพิเศษที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละประเภท

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

4.1 แนวทางการแก้ปัญหาการแนะนำความรู้เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นคล้ายคลึงกันว่า การให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำ เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่สามารถใช้วิธีการวัดผลโดยการทดสอบเหมือนเด็กปกติได้ แต่ต้องอาศัยการวัดผลประเมินผลจากสิ่งที่เด็กทำได้ ปฏิบัติได้ ครูสามารถมองเห็น สัมผัสหรือสังเกตได้ เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละคนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การวัดผลไม่จำเป็นต้องวัดเพื่อให้รู้ค่าเป็นคะแนน แต่วัดเพื่อให้รู้พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ฉะนั้นครูจึงต้องเรียนรู้วิธีการวัดที่หลากหลาย อาจใช้การสังเกต สอบถามในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน สังเกตสิ่งที่เด็กปฏิบัติได้จริงตามสภาพที่แท้จริงของเด็กแต่ละคนที่ปรากฏออกมา หรืออาจสอบถามจากเพื่อน จากพ่อแม่ของเด็กก็ได้ ดังคำกล่าวของครูผู้สอนว่า

“เราอยู่กับเด็กทุกวัน ทำไมเราจะไม่รู้ว่าจะทำอะไรได้ ทำอะไรไม่ได้”

“เห็นเขาอยู่ทุกวัน ก่อนหน้านี้เขาทำได้แค่ไหน ถึงวันนี้เขาทำได้แค่ไหน ดีขึ้นหรือแย่ลง เราบอกได้เลย ไม่ต้องใช้ข้อสอบก็ตอบถูก ไม่เชื่อเรียกเขามาถามได้เลย”

นอกจากนั้น การออกนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน ในเขตรับผิดชอบ ถือว่ามีความจำเป็นอีกอย่างหนึ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำ และต้องทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องด้วย ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“ศึกษานิเทศก์ควรออกนิเทศการวัดผลประเมินผลหลังการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อที่จะได้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันและจะได้รู้อะไรถูก อะไรผิด” (ผู้บริหาร, ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

ด้านผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรเป็นผู้นำในการให้ครูในโรงเรียนร่วมมือกันจัดทำแบบวัดผลประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีในโรงเรียน โดยอาจแบ่งกันรับผิดชอบเป็นกลุ่มสาระฯ หรือเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้วิธีการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระใน IEP และมีความหลากหลายในวิธีการวัด

“ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ครูผู้สอนทุกคนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีใดก็ได้ให้มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษ” (ครูการศึกษาพิเศษ)

“ผอ. ต้องให้ครูวิชาการ หรือครูทุกคนได้ยั้งดี มาช่วยกันคิดออกแบบวิธีการวัดผลเด็ก เด็กพิเศษในโรงเรียนมีไม่กี่คนก็จริง แต่ถ้าช่วยกันคิดน่าจะหลากหลายกว่าคิดคนเดียว” (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

ด้านครูผู้สอน ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่า เป็นผู้ที่มึนบทบาทสำคัญที่สุดใน การประเมินการเรียนรู้ของเด็ก เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ดังนั้นควรมีความตระหนัก และให้ความสำคัญกับการสังเกตสภาพที่แท้จริงของเด็กมากกว่าวัดเด็กด้วยการให้ทำ แบบทดสอบหรือวัดจากผลการสอบเท่านั้น ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“สอนเขาต้องรู้ว่าเขาทำอะไรได้ ทำอะไรไม่ได้ อย่าดูแค่คะแนนการ สอบของเขา เพราะเขาอาจทำคะแนนได้ไม่ดี แต่ถ้าเรียกเขามาถาม ให้เขาทำให้อูเขาอาจทำได้ มากกว่าที่เราคิด” (ผู้บริหาร)

“สอนมากับมือ เห็นกันเกือบทุกวัน ทำไมจะไม่รู้ว่าเขาเป็นยังไง” (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

ด้านผู้ปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรให้ความร่วมมือกับครูใน การประเมินความสามารถของเด็ก โดยอาจใช้วิธีการสังเกต สอบถามเด็กเมื่อเด็กอยู่ที่บ้าน เพื่อดูว่าเด็กมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร แล้วนำข้อมูลมาถ่ายทอดให้ครูได้รับรู้

“ครูต้องพูดคุยกับผู้ปกครองของเด็กบ่อยๆ จะได้ว่าผู้ปกครองเขาคิด ยังไง เด็กคิดยังไง ถามผู้ปกครอง เด็กอยู่บ้านเป็นอย่างไร ต้องการให้ครูช่วยอย่างไร” (ผู้บริหาร)

“ผู้ปกครองมีอะไรต้องบอกให้ครูรู้ อย่าปิดบัง อย่าปกป้องเด็กมาก เกินไปจนเกิดผลเสียกับเด็ก มีอะไรก็บอกเราตรงๆ” (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

4.2 แนวทางการแก้ปัญหาการให้ความรู้เกี่ยวกับพิจารณาตัดสินผล การเลื่อนชั้นตามเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีแนวทางที่ชัดเจน ให้กับผู้ปฏิบัติ เพราะผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่ยังสับสนและไม่มั่นใจกับเกณฑ์การพิจารณาการเลื่อนชั้น ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อฟังความคิดเห็นหลายๆ ฝ่ายแล้ว สรุปเป็นข้อตกลงร่วมกัน หรือมีคู่มือการวัดผลประเมินผลเพื่อพิจารณาการเลื่อนชั้นของเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนหนึ่งที่ว่า

“ไม่มีใครมาแนะนำการวัดผลประเมินผลได้เลยและไม่มีการเกณฑ์อะไร ที่แน่นอนไม่ชัดเจน” (ครูผู้สอน)

“ศึกษานิเทศก์ควรออกนิเทศ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และจะได้รู้อะไรถูกอะไรผิด”

“เวลาลงใน ปพ. เราจะลำบากใจมาก ไม่รู้ว่าลงถูกหรือผิด ยิ่งเวลา จัดลำดับที่ของเด็กว่าใครสอบได้ที่เท่าไรยิ่งแล้วใหญ่เลย เพราะเด็กพิเศษดันได้ที่ดีกว่าเด็กปกติ เด็กในห้องก็สงสัย เอ๊ะ เราเรียนเก่งกว่าคุณนี่ ทำไมเราได้ที่แย่กว่า เราก้ไม่รู้จะอธิบายยังไง” (ครูผู้สอน)

“เด็ก LD จะมีปัญหามากกว่าเพื่อน เราคัดกรองแล้วว่าเป็น LD แต่พอสอบระดับเขตฯ ระดับประเทศเขาบอกว่าให้ถือว่าไม่ใช่เด็กพิเศษ ให้เอาคะแนนมารวมกับเด็กปกติ ผมสงสัยจริงๆ” (ผู้บริหาร)

“เขตพื้นที่ฯควรมีคู่มือการวัดผลประเมินผลมาให้โดยเฉพาะ และควรมีสมาชิก ปพ.ต่าง ๆ ของเด็กพิเศษแต่ละคนโดยเฉพาะ ตอนนี้หลายคนทำตามความคิดของตนเองไม่รู้ว่าถูกหรือผิด” (ครูผู้สอน)

4.3 แนวทางการแก้ปัญหาการประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบหลักการและวิธีการในการวัดผลประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเอาใจใส่ในการชี้แจงทำความเข้าใจ และให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ หลักการและวิธีการในการวัดผลประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“ศูนย์ฯกับเขตฯต้องชี้แจงให้เข้าใจ ไม่ใช่ให้ครูเขาคำหาทางกันเอง โรงเรียนใครโรงเรียนมันบัญญัติกันเอาเอง แล้วมันจะเป็นแนวทางที่น่าเชื่อถือได้ยังไง” (ผู้บริหาร)

“ต่างคนต่างทำ ใครรู้มากก็ทำได้มากกว่า คนรู้น้อยก็ทำได้น้อยหน่อย โรงเรียนที่มีครูด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงก็โชคดีไป โรงเรียนที่ไม่มีก็ถือว่ากรรมของโรงเรียนนั้น” (ผู้บริหาร)

นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“อยากให้มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งอธิบายรายละเอียดวิธีการสอน การวัดผลประเมินผลหลายรูปแบบ เราจะได้้นำปรับเปลี่ยนใช้กับเด็กเราบ้าง” (ครูการศึกษาพิเศษ, ครูผู้สอน)

“อยากให้มียุทธศาสตร์การศึกษาพิเศษส่งมาที่โรงเรียนบ้าง กองการศึกษาพิเศษเขาน่าจะทำเนาะ หรือว่าเขาทำแล้วแต่เราไม่ได้รับ เรามันอยู่ไกลปืนเที่ยงด้วย แต่ก็น่าจะนึกถึงเราบ้าง” (ครูผู้สอน)

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการบรรจุหรือแต่งตั้งครูการศึกษาพิเศษให้แต่ละโรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม เพราะผู้ให้สัมภาษณ์เชื่อว่า ครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงจะทำหน้าที่ได้ดีกว่า ครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษเพียงเล็กน้อยที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนในขณะนี้ ดังคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“เด็กราชภัฏฯ ที่จบการศึกษาพิเศษมีเยอะแยะ บรรจุให้แต่ละโรงเรียนเลย ไม่ต้องมามัวจัดอบรม ไม่ต้องพาไปดูงานให้เสียเงิน เสียเวลา บรรจุคนที่จบโดยตรงให้ไปเลย เด็กก็จะมืองานทำด้วย” (ผู้บริหาร)

“ถ้าได้คนที่จบโดยตรงมา ปัญหาทุกอย่างที่เราพูดกันมาก็จบ” (ผู้บริหาร)

“ถ้ารัฐฯ บรรจุครูการศึกษาพิเศษให้ ก็เยี่ยมเลย” (ผู้บริหาร)

“เราเองก็มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษแบบงูๆ ปลาๆ จะไปแนะนำใครได้ตัวเองก็ยังเอาไม่รอดเลย อบรมแค่ครั้งสองครั้งจะได้ความรู้แค่ไหน ไม่เหมือนคนถามเลยเรียนมาโดยตรง ใครถามอะไรก็ตอบได้หมด เตียวจะไปเรียนมั่ง” (ครูผู้สอน)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม